

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110

Csehszlovákiában

Egy hónapra	Ck 40
Egyes szám	3

UJ KELET

ESZÓ-POLITIKAI-NAPILAP

Szerkesztőség, kiadó-
iroda és nyomda:

St. Baran
10.

Szerk: tal

2-28

pályá-
soron és viaszen 5 lej
kiosztásban is 5 lej

1927 november 5 Szombat

Cluj-Kolozsvár * X. évfolyam * 24. szám

5688 Chesván 10

A Manoilescu-kaland a belpolitikában

Bukarestben már napok óta nem a Manoilescu-ügy a szenzáció. Ennek a kalandnak a képe ma már egészen tisztán áll a közvélemény előtt. Manoilescu alapjában véve igen naivan képzelte el az ugynevezett összeesküvést és siffre-kulcsai és más titkolódzó apparátusai ellenére sem csoda, hogy Párisból jövet, egyenesen a kormány karjai közé futott. Ennek az egész ügynek ma már inkább csak riportérdekesége van, a politikai érdeklődést inkább az foglalkoztatja, hogy az egyes pártok milyen hasznot húzhatnak az ominózusá dagadt ügyből.

A küzdőtérén elsőhelyen a nemzeti parasztpárt áll, amelynek számára a belpolitikai élet minden fordulója legalább is egy pillanatra szélesre tárja a kormányrakerülésnek egyébként szűk részét. Az averescanusoknak ezuttal csak statisztika-szerepük van, főképpen azért, mert Manoilescuval való személyes kapcsolatuk miatt komoly politikai akcióra nem igen alkalmas a pillanat. Egyelőre megelégszenek azzal, hogy sajtójukban a nemzeti parasztpárt szerkerét igyekeznek tolni, hogy esetleges siker esetén beinkasszálhassák fáradozásuk díját.

A nemzeti parasztpárt és a kormány között áll a harc. És minthogy a kormánynak a napirenden lévő kérdésben megvan a maga határozott álláspontja, a nemzeti parasztpárt álláspontja már csak a harc kedvéért is homlok-egyenest ellenkezik ezzel.

A kormány nem nagyon kívánja a harcot és módot akar találni arra, hogy megegyezzen a nemzeti parasztpárttal. De hiába nőnek az ellenzéki oldalon eltöltött évek, Maniuval nem lehet alkudni. Sem hadügyminiszteri tárca, — amit a kormány felajánlott — sem más ígéretek nem térítik el a nemzeti parasztpártot utjától és Maniu ma is szilárdan kitart amellett a követelése mellett, hogy a kormány mondjon le és irjanak ki új választásokat.

Mielőtt azonban döntő fázisba jutott volna a harc, egy új hang vegyült be a belpolitika szimfonikus koncertjébe. A hang a Jákobé, de a kéz, amely ezt a hangot a közvéleménybe dobta, Ezsau szörös keze. Stere Constantin interjút adott az „Adeverulnak” s ebben az interjúban a nemzeti parasztpárt legbaloldalibb radikális vezére, a párt hivatalos álláspontjától eltérőleg, a kormány álláspontjával azonosítja magát.

Honnan ez a változás? Hogy van az, hogy Stere, akit a kormány legádázabb ellenfelének ismertek mindig, most egyszerre a kormány ellen felsorakoztatott pártvezérek között szét-húzást igyekszik kelteni, a kormányt igazoló külön véleményével. Beavatott körökben jól tudják, hogy az „Adeverulban” megjelent nyilatkozatot Bratianu Jonel sugalmazta Barbu Stirbey utján, aki mostanában a két évvel ezelőtt elhunyt Constantinescu Alexandru szerepét játsza a liberális pártban.

És az „Adeverul”-ban megjelent nyilatkozattal megoldódott végre a Stere-ügy misztikus rejtélye. Valahányszor a nemzeti parasztpárt kormányrakerülés előtt állott, minden kombináció Stere személye miatt bukott meg. A liberális párt intésére az „Universul” minden ilyen alkalommal hatalmas kampányt indított a volt egyetemi professzor háború alatti szereplése ellen s ezen a kampányon bukott el nem egyszer, épen a legfontosabb pillanatban a nemzeti párt és a parasztpárt fúziója. Két dolog nem volt világos ebben a kampányban. Az egyik az, hogy a lehazaárulózott és kémnek megbélyegzett Sterét miért nem állítja bíróság elé a kormány, a másik, hogy Stere, akit elveihez tűzön-vízen keresztül ragaszkodó politikusként ismert a közvélemény, miért nem állítja félre személyét az utból, amikor látni

kell, hogy az elveit reprezentáló párt uralomra kerülésének egyedül az ő személye az akadály.

Legutóbbi szereplése azonban arra enged következtetni, hogy Stere ezelőtt is és most is a liberális párt sakkfigurája a nemzeti parasztpártban, akin keresztül, vagy akivel az adott pillanatban mindig keresztül lehet hajtani va-

lamilyen egységbontó akciót. A sakkhuzás ez uttal is sikerült, a nemzeti parasztpárt sánsza újra fogyóban vannak és majd a gyulafehérvári kongresszus fogja megmutatni, vajjon rendelkeznek még olyan tartalékerőkkel, amelyek e sorozatos csapások ellenére is, alkalmassá teszik a pártot a döntő összecsapásra.

Ma éjjel kezdődik meg a csehszlovák vasutasok passzív rezisztenciája

Prága, november 4. Tudvalevő, hogy a csehszlovák vasutasok többszörű követelést terjesztettek elő a közlekedésügyi miniszternek, aki ígéretet tett arra nézve, hogy rövidesen rendezze a csehszlovák vasutasok fizetési és szolgálati követeléseit. A tárgyalások mindkét fél részéről megindultak, azonban pozitív eredményre mindmáig nem vezettek. A vasutasok sztrájkjal fenyegetőztek, a sztrájk azonban mindeztideig elmaradt. Mint most Prágából jelentik, a vasutasok elhatározták, hogy a sztrájk bevezetjeképpen ma éjjelkor megkezdik passzív rezisztenciájukat, helyesebben amerikkázásukat és pedig oly módon, hogy a szolgálatot minden vonalon a legaprólékosabban látják el s ezáltal nagy-késéseket idéznek elő a vonatok érkezésében és indulásában.

A »Viitorul« nyílt színvállásra szólítja fel a nemzeti parasztpártot

Steret az »Adeverul«-ban megjelent nyilatkozata miatt nem hívják meg a párt elhatározó ülésére. Maniu vasárnap látogatást tesz Buzdugan régensnél

Bucuresti-Bukarest, november 4. (Rador.) A bukaresti sajtó néhány nap óta a párisi „Intransigeant”-ben megjelent interjúval foglalkozik. A szóbanforgó interjú tudvalevőleg bizonyos magatartást imputál a nemzeti parasztpártnak a Manoilescu ügyben.

A „Viitorul” újból felszólítja a nemzeti parasztpártot, tisztázza a helyzetet és nyilatkozzék az „Intransigeant” ismeretes interjúja ügyében. A kormánylap rámutat arra, hogy a „Dreptatea”, a nemzeti parasztpárt lapja mai számában közli az összes interjúkat, kivéve ép az „Intransigeant”-et. Ugyanebben az ügyben az „Adeverul” a következőkben körvonalozza a nemzeti parasztpárt álláspontját. Maniu, a párt vezére nem ismeri a kérdéses interjú pontos szövegét és így nem nyilatkozhatik, de ha a lapokban megjelent szöveg pontos is volna, akkor is az lenne a véleménye, hogy az interjú apokrif és az ebben az ügyben használt és már megszokott eszközök egyike.

Nagy jelentőséget tulajdonít a bukaresti sajtó annak a hírnek, hogy Maniu vasárnap felkeresi Buzdugan régensét.

A nemzeti parasztpárt Stere ellen

Az „Intransigeant”-ben megjelent nyilatkozat és a „Viitorul” felhívása alapján a nemzeti parasztpárt vezetősége tegnap délután ülést tartott. Maniu bemutatta a francia lapban megjelent interjúkat, amelynek alapján hosszas vita keletkezett. A pártvezetőség ezután Stere-nek az „Adeverul”-ban megjelent nyilatkozatával foglalkozott és elhatározta, hogy a beszárabiai politikust igazolásra szólítja fel. Pontosan kell körvonaloznia álláspontját, mert nyilatkozata a párt többségének véleményét nem fedi.

A „Lupta” szerint a nemzeti parasztpárt vezérőbizottsága megállapította, hogy Stere nyilatkozata ellentétben áll a párt nézeteivel és egyéni álláspontot tartalmaz. Ennek következtében ezután nem fogják Sterét meghívni a pártvezetőség ama ülésére, amelyeken magatartásról lesz szó.

Stere interjúja

Stere ugyanis, aki forradalmas lendülete ellenére egyike Románia legkomolyabb és legtehetségesebb politikuskainak, az „Adeverul” munkatársa előtt kijelentette, hogy nem dinasztikus, hanem állami krízis van Romániában.

— Jogilag — mondta — szó sem lehet a határozatok megváltoztatásáról. Politikai akciókról szó lehet ugyan, de semmi esetre sem valamelyik követelő érdekében. Magának Bratianunak az ellenfelei sem akarják a dinasztikus rendet megdönteni. A legjobb bizonyíték erre Averescu tábornoknak a kormányzása, másrészt a Stirbey-kormány nyilatkozata, amelyet aláírtak a parasztpárt tagjai is, nyilvánvalóan a párt beleegyezésével.

Nyilatkozatának folytatásában felhívást intéz Bratianuhoz arra, hogy az alkotmány védelmére adjon lehetőséget egy másik független kormányzati párt kifejlődésére. Azt is leszögezi, hogy ez a párt nem lehet más, csak a nemzeti parasztpárt.

Abban a pillanatban — Stere szerint — mihelyt a helyzet megváltozik és a pártok között a normális viszonyok helyreállanak, akkor az egész kérdés meddővé válik.

Ez a nyilatkozat, amely tulajdonképpen Bratianunak az állásfoglalását erősíti, okozta azt, hogy a Rador már tegnapi jelentésében a következőket írta a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának üléséről: A párt kebelében ellentétek vannak. És, ugylátszik, Bratianu jól látta a helyzetet: a nemzeti parasztpárt politikai céljai elérésére akarja felhasználni továbbra is ezt a kérdést. A parlamenti csoport mához egy hétre bankettet rendez Maniu tiszteletére, amelyen az ügyre vonatkozólag fontos nyilatkozatokat várnak, hacsak addig a kormány valamiképpen nem provokál nyílt színvállást. Bratianu ugyanis beteg és az Új Keletben tegnap jelzett parlamenti felszólalása elhalasztást szenvedett.

Averescu tábornok nem kapott engedélyt Manoilescu meglátogatására

Averescu tábornok engedélyt kért Popescu tábornoktól, a II. hadtest parancsnokától, hogy meglátogathassa Manoilescut. A volt pénzügyi államtitkár védői is megjelentek a hadtest-parancsnoknál és kérték védencük szabadlábra helyezését, vagy legalább engedélyt arra, hogy érintkezésbe léphessenek vele.

Popescu tábornok azt válaszolta, hogy a vizsgálat még nincs teljesen befejezve, végleges választ azonban holnap ad.

A minisztereinek megnyugtatta a külföldöt

Bucuresti, november 4. (Rador.) A „Daily Mail” ellenőrizni kívánva a Romániáról elterjedt fantasztikus híreket, táviratot intézett Bratianu miniszterelnökhöz. Bratianu sürgönyválaszában hangsúlyozza, hogy az országban nyugalom van, majd kifejti az alkotmányos kérdésre vonatkozó hivatalos álláspontot.

ÉLA

gyar népdal,
sen 160 L.

Cluj

Cluj.

oferte in scris,
echipamentelor

alon, veston și

e-mikado,

ci.

Noemvrie 1927
ermanente, sala
uprinse, in art.
ice.

Ștofei, din care
a pot vedea la
34.

ciplului Cluj

ESEK

tagabb betü-
0 lej. Allást-
rdetések díja
y továbbitunk
zési hírek díja
ej.

264

uházá-

perfect német,
gyar. vezetése-
vátváltásban 9
al és több évi
orlattal levele-
y más bizalmi
s. — „Bizalmi
bre.

orsírásra rövid
megtanítom, a
ódszerrel. Cim

ot előkelő kö-
eredményvel
Előjegyzésben
koru és val-
yek és urak.
erenc házasa-
tító irodája
t. IV. Bul.
nelot 21.

ség, teljes be-
forgalmas he-
al kiadó. Mo-
24 sz.

rzel
rarie
süzlet

Kolozsvár
Viteaz 13.

elefon
10-43

tor

aban besze-
hitelképe-
részetel ked-
zmény.

in I.
erdinand 69

grandiózus filmnek.

Főszerepben:

Ma van a premierje

Casanova

Ivan Mosjoukine (Strogoff)

hatalmas mű 14 felvonásban, mindkét rész egyszerre, nagyított zenekar, korus. — Vasárnap az előadások kezdete d. e. fél 11-kor, d. u. 3, 6 és 9 órakor. Jegyek szigorúan számozottak, kérjük a jegyeket idejében megváltani szíveskedjenek vagy telefonon megrendelni 1-16 sz. alatt. — Ugy a permanensek, valamint a tiszteletjegyek érvénytelenek.

Monopol Concordia-film

Zsidó, román és magyar gyerekek között a kolozsvári Zsidó Pályaválasztási Tanácsadóban

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Alig három hónapja működik Kolozsváron a Zsidó Pályaválasztási Tanácsadó, mely az Országos Zsidó Arvagondozó égisze alatt fejti ki tevékenységét és mely már eddig is meglepő eredményeket mutat fel.

A Pályaválasztási Tanácsadó tulajdonképpen kétirányú tevékenységet fejt ki. A nyár folyamán s az ősz elején az intézet a jelentkező mindkét nembeli ifjak elhelyezését, majd az év többi részében a szociális nevelő munkát viszi keresztül.

Különösen az ifjak karrierjének az irányítása az, ami hivatásának magaslatára állítja a Pályaválasztót. Az intézmény, attól eltekintve, hogy áldásos tanácsaival megnyugtatólag hat a szülőkre, valamint a gyermekekre, majdnem százszázalékosan helyes utmutatásával, irányításaival hatalmas hézagpótló hivatást tölt be.

Nyugateurópában, valamint Amerikában ezt a szociális intézményt az állam vagy az Ipar-és Kereskedelmi Kamarák tartják fenn s különösen az ipari pályákra való elosztással s ipari munkaerők statisztikáinak elkészítésével pótolhatatlan szolgálatokat hoznak az államnak.

A kolozsvári Zsidó Pályaválasztási Tanácsadó, mely első ilyen intézménye az országnak, százával helyezi el a jelentkező gyermekeket s ezeknek elhelyezése hetven százalék eredménnyel jár. A jelentkezőknek száz százalékát csak azért nem lehet elhelyezni, mivel nagyon sok munkaadó idegenkedik a szombaton nem dolgozó zsidó gyermekeket alkalmazni.

Az Uj Kelet munkatársa jelen volt tegnap délelőtt a Pályaválasztó hivatalában, amialatt a szülők elhozták gyermekeiket és kikérték a Pályaválasztó tanácsát a gyermekek jövőjét és pályaválasztását illetően.

Az első látogató Spitzer Dávid, bócher, 1909-ben született, valahol a máramarosi havasok között egy kis falucsukában. Irni és olvasni csak héberül tud. Eddig koldulásból élt. Szomorú zsidó típus. A galutbeli zsidóság páriáinak tragédiája ömlik el arcán és fiatal, de már összetört alakján.

— Mit akarsz, kérdezték tőle.

— Arbeiten, felelte félfénken és közben reá-könyökölt a főtítkár íróasztalára. S a zsidó bócher elmondotta, hogy több barátjától azt hallotta, hogy ő belőle is lehet még „snajder“ vagy „suszter“ és bár szülei elleneztek, megszökött hazulról, mert nem akar többet koldulni, hanem dolgozni akar.

Fiatalférfi református asszony jött be ezután kisláival.

— Mit szeretne gyermekéből csinálni, kérdezték tőle.

— Én igazán nem tudom, talán amit jónak találnak az urak. Kikérdezték a gyermeket képességei, kívánságai, egészsége, képzettsége s még sok minden felől, majd az intézet orvosához, dr. Elekeshez küldték, ahol pszichotechnikailag lesz megvizsgálva.

Ujra zsidó asszony állít be gyermekével. Szabót, lakatost, vagy órát akar nevelni a fiuból.

— Miért épen szabót, lakatost, vagy órát, kérdezték tőle.

— Hát istenem, van még más szakma is?

Erre felolvasták neki a Pályaválasztó ka a lógusába foglalt szakmákat: aranymives, auto-

mechanikus, asztalos, aranyozó, timár, bélyegző-készítő, bádgos, cimpesztő, cipész, cukrász, drogista, elektrotechnikus, fényképész, fűszeres, fémnyomó, fémestergályos, faestergályos, géplakatos, harisnyakötő, kárpitos, kereskedő, kalapos, köszörős, kocsiyártó, kelmefestő, könyvkötő, lakatos, műszerész, molnár, nőiszabó, nyomdász, rézesstergályos, sapkakészítő, férfiszabó, sarkofaragó, szücs, üvegszóló, vízvezetékészterelő, villanyszerelő.

— Ezek közül én igazán nem tudok választani, jegyezte meg a gyermek anyja, inkább önök, hisz jobban értenek hozzá.

S a szülők meg vannak győződve arról, hogy a Pályaválasztó a legjobb tanácsot adta s nyugodtan bocsátják szárnyaira gyermekeiket.

Darócruhás falusi román földműves hozza be fiát. Unokaöccse, aki egy kolozsvári ezrednél teljesít szolgálatot mint kapitány, ajánlotta neki a Zsidó Pályaválasztót.

— Én rajtam már sokszor segítettek a

zsidók — mondotta az öreg földműves — és épen ezért most is zsidókhöz fordulok: mondanék meg nekem milyen mesterségre adjam gyermekemet.

Egy román cseléd lány állít be az öccsével. Kolozsvárt szolgál egy zsidó családnál és ott olvasta az Uj Keletből a Pályaválasztó felhívását.

Egy anya két abnormális, angolkóros gyermekét hozza el. A Pályaválasztó felelősségterhes helyzetbe kerül ezekkel a gyermekekkel szemben. Meg kell találni számukra azt a szakmát, amelyet be tudnak tölteni. És ezután el kell őket helyezni.

Leánykakat hoznak és nem tudnak elképzelni számukra más iparágat, mint a női szabóságot. Pedig épen olyan bő tere van a női munkaerőnek is mint a férfiénak.

Igy tartott ez késő délutánig. A Pályaválasztási Tanácsadó harmincnél több gyermeket látott el tanácsal s majdnem ugyanannyit helyezett el. S akik ez előtt néhány perccel bátoratlanul léptek be a Tanácsadó hivatalába, boldog megnyugvással távoznak. Gyermekekük jövőjének legfontosabb etape-ján immár túl vannak. (H. E.)

November 20-ikára összehívták a gyulafehérvári kongresszust

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jóval még a Manoilescu-ügy ki-robbanása előtt a politikai élet legérdekesebb aktuálitása volt a nemzeti parasztpártnak az az elhatározása, hogy a jelenlegi kormánnyal és annak ténykedéseivel szemben elfoglalt álláspontjának leszögezésére, Gyulafehérvárra összehívja a párt kongresszusát. A gyulafehérvári gyűlés körül először magában a nemzeti parasztpártban támadtak ellentétek, mert a párt baloldali része népgyűlés összehívását kívánta. Később azonban, amikor olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a kormány aligha fogja a népgyűlés megtartását engedélyezni, a párt vezetőségének sikerült megegyeznie saját ellenzékével és megmaradt az egyszerű pártkongresszus összehívása mellett.

A nemzeti parasztpártnak a Manoilescu-ügyben tanúsított magatartásával kapcsolatban egyre sürűbben bukkantak fel olyan hírek, hogy a kormány többsége a kongresszus megtartását sem fogja engedélyezni. Többnapos hallgatás után azonban Duca belügyminiszter ezeket a híreket erősen megcáfolta. Ma azután meg is jelent a gyulafehérvári gyűlés meghívója, amely a következőképpen hangzik:

A pártszabályok 30. szakaszának megfelelően a nemzeti parasztpárt rendes ülésre hívja össze az általános pártkongresszust, amely Gyulafehérváron, november 20-ikán, vasárnap délelőtt 10 órakor fog megkezdődni.

A gyűlés napirendje:

1. Beszámoló a párt és a párt parlamenti tagjainak tevékenységéről.
2. Jelentés a párt aktivitásának jövő terveiről.
3. A politikai, gazdasági, pénzügyi, társadalmi, jogügyi, közigazgatási és választási kérdésekről szóló jelentések.
4. Javaslat a pártszabályzat módosítására.
5. A központi végrehajtó-bizottság megválasztása. (A szabályzat 41. szakasza.)

6. A következő kongresszus helyének megállapítása.

A nemzeti parasztpárt központi választmánya nevében:

Juliu Maniu elnök, W. N. Madgearu főtítkár.

A kongresszusi meghívóhoz csatolt jegyzetben a pártvezetőség közli, hogy a szabályzat értelmében a kongresszusnak hivatalból tagjai: a megyei bizottságok által választott delegátusok, akiknek a száma a megye által választható képviselők számával egyenlő, továbbá a jelenlegi és volt képviselők és szenátorok, a központi bizottság tagjai, a volt miniszterek és reszortfőnökök. Ezekon kívül azonban résztvehetnek a kongresszuson a párt rendes tagjai is.

His Master's Voice, Poli-dor, Columbia gépek EDISON-nál

1 vég, 10 méter prima vászon	390
1 drb. hat személyes abrosz, hat szalvétával	295
1 drb. hat személyes fehér damaszt étkező abrosz	198
SZABÓ JENŐ	
divatkülönlegességek nagyáruházában	
CLUJ	

BARTÓK BÉLA

Román táncok, — 15 magyar népdal, zongorára. A két füzet összesen **160 L.** LEPAGE zenemű - Cluj

Legujabb legolcsóbb legjobb a **Hygienia** kelmefestő és vegytisztító üzeme Str. Cotița (Dávid F.-u.) **1.**

Rudolf Bern
művének b

Amikor e
a német szín
fogják, körül
— Csinál
osztályokra ta
csiklandozza
kapitálistáét,
utazó leányzó
ciának és a s
a táncbanárna
előírások erk
ségek.

S valóban
megragadón,
mindez sikerű
után epedő s
tétellel látak
erőszakon, me
kezik, a ken
romantikája é
tén kielégülés
tokrácia is m
vanak „lecsu
tükre is mele
arisztokrata-m

A második
kelőségnek eg
mult: a parv
tökletes illu
ugyannyira,
magántanár u
szerepet az ál
miliője ellené
ség bábája. n
fokkal most n
uszkálnak az
pedig tudvale
is azonnal szű

Az egyet
órákat vesz s
tánc misztériu
véli, hogy ny
kéri az alban
szintleg szer
öt, mert ráes
csinos láb és
mazás is kell,
férjhezmenni.

A hajdani
orfeumi öltöz
ján természet
változtassa m
lévén a szó,
szatér szűkös
dulna, a taná
hogy jövéndő
dic-somi állapo

Ez a felt
játszódik le,
séggel töltötte
autant-kordial

A harmad
dalt. (Hiába,
igazgató ur m
dalom. Ráisme
már, bízva vö
akar teremteni
sternáció-tör
szíve csaknem
tőlag török ös

A tiszta, szűz
kel halmozza
könyveiben ir
oda: a kisleá
szontsértéseket
földre dobja n
hatás kedvéér
helyzetet félig
sáyan vágja k
Az isteni nép
lik magukat.

A negyedi
nál, mely végt
temi tanár elj
lányos mamák

Az elődás
el a kalandorn
hangját, Mars
Kemény ismét
terisztikus figu
irója. Hoykó
ireplők is meg
keretbe. A ren

Az Édenkert

Rudolf Bernauer és Rudolf Oesterreicher színművének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban

Amikor e színpadi mű szerzői elhatározták, hogy a német színműirodalmat alkotásukkal gazdagítani fogják, körülbelül így gondolkozhattak:

— Csinálni fogunk egy szindarabot, mely az osztályokra tagolt társadalom minden rétegének megcsiklandozza érzeit és érzéseit: a proletárét, a kapitálistáét, a demimondéét, az ártatlanságban utazó leányzóét, — elégtelt adunk az arisztokráciának és a szegényeknek, az egyetemi tanárnak és a táncnárnak, szóval a fent és lent levőknek, az előírások erkölcsnek és az előírások erkölcsellenességnek.

S valóban: ha nem is szellemesen, nem is megragadóan, de jó osztrák középkeresetűvel mindez sikerült a darab komponálásban. A házasság után epedő szűzek már az első felvonásban elégtellel látják, hogy a szűzi tisztaság diadalt ül az erőszakon, mely a vezérigazgató személyében jelentkezik, a kenyérüket brettlin kereső nőszemélyek romantikája és nosztalgiaja a „tisztesség” után színtelen kielégülést nyer. Ugyanakkor azonban az arisztokrácia is megnyugvással vehette tudomásul, hogy vannak „lecsuszott” egyének, akik öltöztető lélekre is meleg emlékezéssel veszik körül hajdani arisztokrata-milijük boldogságait.

A második felvonásban azt látjuk, hogy az előkelőségnek egyáltalán nem esik rovására a brettlin: a parvenük öltözet és felületes műveltsége tökéletes illúzióját adja az arisztokrata-mivoltak, ugyannyira, hogy a naív és bátorlalan egyetemi magántanár ur annak rendje és módja szerint beleeset az álbarónőbe, akiből előkelő öltözet és milője ellenére, most is úgy fluidal az érintetlenség bűbája, mint az első felvonásban, sőt talán egy fokkal most már jobban, mert házassági lehetőségek uszálnak az előkelő atmoszféra felszínén. Ilyenkor pedig tudvalevőleg még a többgyermekes özvegyek is azonnal szűzi magatartást vesznek fel.

Az egyetemi magántanár ur természetesen táncórákat vezet szerelme leendőjében s mikor már a tánc műstériumába beavatottnak érzi magát, úgy véli, hogy nyilatkozhatik érzelmei felől is: megkéri az álbaroness kezét, aki azonban — valószínűleg szerelme túlsordulásában — elutasítja őt, mert ráeszmél: a szerelemhez nem elég két csinos láb és bájos arc, ahhoz arisztokrata származás is kell, ha az ember egyetemi tanárhoz akar férjhezmenni.

A hajdani bárónő, jelenleg kiránduláson lévő orfeumi öltöztető, adoptált leánykájá romantikáján természetesen feldühödik s rábeszéli őt, hogy változtassa meg magatartását. Valódi szerelemtől lévén a szó, a leánynak elment esze hirtelen visszatér szűkös otthonába s mielőtt a vonat elindulna, a tanár ur visszatér az „Édenkert”-hotelbe, hogy jövődi tudományos kutatásai számára paradicsomi állapotokat biztosítson.

Ez a felvonás, bár arisztokratikus milőben játszódik le, az összes kispolgári szíveket melegséggel töltötte el. A szűziesség és üzleti számítás autanant-kordialja teljes diadalt ül.

A harmadik felvonásban a demokrácia ül diadalt. (Hiába, politikai korszakot élünk.) A vezérigazgató ur megjelenik a színen, kezdődik a bonyodalom. Ráismer a hajdani kis táncosnőre, aki most már, bizva völegénye szerelmében, tiszta helyzetet akar teremteni. Bevallja multját, mire nagy konsternáció tör ki az előkelő családban, a völegény szíve csaknem szemmel láthatólag és fülle hallhatólag tör össze: a házasságnak fuccs. Botrány. A tiszta, szűzi leányzót az előkelő család sértésekkel halmozza el, ahogyan az már Courts Mahler könyveiben írva vagyon. Szerelme ide, szerelem oda: a kisleány feldühödik, osztályöntudatos viszonysértéseket dob a család szemébe, miközben a földre dobja mennyasszonyi ruháját és a színpadi hatás kedvéért kombinében marad a színen. A helyzetet félig-meddig a mama menti meg, aki harsányan vágja ki: „Mi mégis arisztokraták vagyunk!” Az isteni nép ujjonghat, az arisztokraták szégyellik magukat.

A negyedik felvonásban ismét az erény domjánál, mely végül is elnyeri a jutalmát: az egyetemi tanár eljön a kislányért. Tabló. Az összes lányos mamák örvendeznek, a házasságkötvetők is.

Az előadás jó volt. Poór Lili kitűnően találta el a kalandornő és arisztokrata hölgy göggel elegy hangját, Marsi Gizi néha bájos és vonzó volt. Kemény ismét férfias hangokat ütött meg, karakterisztikus figurát nyújtott. Jó volt Leővey újságírója. Hoykó kissé édeskés volt. A többi szereplők is meglepő összjátékkal illeszkedtek bele a keretbe. A rendezés Imre Sándor kitűnő munkája. (s. l.)

Ingyen kaphat

Aladdin

lámpát, ha siet!

Ennek érdekében

I. ismernie kell annak előnyeit:

1. Hőfehér, nyolcvan gyertyafénnyel világít,
2. petróleum fogyasztása **40** bani óránként,
3. füst, zaj, szag és korom **nélkül** ég,
4. levegőpréselés, előmelegítés **nélkül** működik,
5. szavatolatlan tűz- és robbanásmentes.

II. az alanti szelvényt kitöltve, sürgősen hozzánk be kell küldenie:

Itt levágandó!

Román Aladdin Kereskedelmi Rt.

Timisoara

Strada No. 4. Joffre 4.

Alulírott is ingyen óhajtok egy Aladdin lámpa birtokába jutni.

Név: _____ cím: _____
Foglalkozás: _____ ucca: _____

Alfonz spanyol király olaszországi látogatása a tangeri kérdéssel van összefüggésben

Anglia Franciaországgal szemben Spanyolországot és Olaszországot támogatja

London, november 4. A „Daily Telegraph” jelentése szerint, Alfonz spanyol király elhatározta, hogy Olaszországba utazik az olasz királyi pár meglátogatására. Diplomáciai körökben ennek az utazásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert a spanyol király tudvalevőleg élénken érdeklődik a tangeri kérdés iránt és tartózkodását valószínűleg arra fogja felhasználni, hogy ebben a kérdésben beható tárgyalásokat folytasson az olasz királlyal és Mussolinivel.

A látogatással kapcsolatban a Buenos Airesben megjelenő legnagyobb spanyol lap, a „Diario Espanol” a látogatásról írva, hangsúlyozza, hogy Alfonz spanyol király és Victor Emanuel találkozására a földközi-tengeri politika kérdésében fennálló olasz-spanyol szolidaritás dokumentálása, amelynek éle határozottan Franciaország ellen irányul. A lap szerint Olaszország és Spanyolország Franciaországgal szemben Anglia szimpátiájára is számíthat.

In contumaciam egyévi börtönre ítélték egy mozdonyvezetőt, aki hat évvel ezelőtt elgázolt egy marhakereskedőt

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy ezelőtt hat évvel gondatlanságból elkövetett emberölés tettese fölött ítélték ma délelőtt a kolozsvári hatodik hadtest hadbírósa.

A vádlott nem volt jelen a tárgyaláson, ugyanis a katasztrófa után a súlyos ítélettől való félelmében külföldre szökött.

A vádirat szerint Pál Béla mozdonyvezető még 1921-ben meg nem engedett gyorsasággal érkezett be a 610-es számú tehervonattal a gyulafehérvári állomásra s ennek következtében az általa vezetett mozdony elgázolta Motogan Tanase marhakereskedőt, aki éppen ahol a vágányok bekanyarodnak az állomásra, akart áthajtani szekerével a vágányokon.

Pál Bélának már nem volt elegendő ideje a mozdonyt lefékezni s a következő pillanatban

Motogan Tanase ennek kereké alá került, szekerére pedig darabokra tört.

Amidőn a leállított vonat kerekéi alól kihúzták Motogan Tanase felismerhetetlenségig összeroncolt hulláját, csak a nála talált véresazonosságát tudták megállapítani személyazonosságát.

A hadbírósa a mai tárgyaláson mentőkörülményeket nem látott fenforogni. Súlyosbító körülménynek tekintette azonban, hogy Pál Béla a szerencsétlen Motogan elgázolása után felelőségének és gondatlanságának tudatában elszökött a bíróság ítélete elől.

A hivatalból kirendelt védő beszéde után a hadbírósa rövid tanácskozással vonult vissza, majd az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint a katonai törvényszék gondatlanságból elkövetett emberölés miatt in contumaciam egyévi börtönre sújtja Pál Béla mozdonyvezetőt.

ierje

a

goff)

sok kezete
ltani szives-
vénytelenek.

Concordia-film

földműves — és
rdulok: monda-
sterségre adjam

be az öccsével.
esaládnál és ott
lasztó felhívását.
ngolkóros gyer-
felelősségterhes
mekekkel szem-
aszt a szakmát,
ezután el kell

tudnak elkép-
int a női szabó-
tere van a női

k.
g. A Pályavá-
bb gyermeket
a ugyanannyit
néhány perccel
adó hivatalába,
k. Gyermekük
n immár tul
(H. E.)

ták
ust

zus helyének

ponti választ-

gearu főtítkár.

satolt jegyzet-

a szabályzat

atalból tagjai:

ztott delegátu-

által választ-

ő, továbbá a

szenátorok, a

lt miniszterek

azonban részt-

t rendes tag-

ISON-nál

on 390

sz,

.. 295

a-

198

N Ő

házában

Telefon 4-79

ÉLA

yar népdal,
en 160 L.

- Cluj

(Dávid 1.
F.-u.)

A Mafalda elsüllyedése után újabb borzalmas hajókatasztrófa történt az Indiai Óceánon

(London, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Alig egy hete mulott, hogy a Mafalda nevű olasz gőzös a Csendes-óceánon elsüllyedt s máris egy újabb borzalmas hajókatasztrófa hírére hozza a táviró Sidneyből. Ausztrália volt fővárosának, Sidneynek közelében az Indiai-óceánon egy Görkom nevű személy- és teher szállító hajó összeütközött egy másik hajóval. Az összeütközés következtében hatalmas gőzfelhő burkolta be mindkét hajót, melynek leple alatt a Görkom három perc leforgása alatt elsüllyedt. A katasztrófa helyén sikerült 150 embert a hullámokból kimenteni.

A katasztrófáról megrázó hírek érkeznek,

melyek többek közt azt jelentik, hogy a süllyedő hajóval együtt a kabinokban tartózkodó utasok nagyrésze a tengerfenékre került. A hajó 150 utasából 62 a tengerbe veszett. 23 méternyire buvárokat küldtek a tengerfenékre, hogy az elsüllyedt hajó fülkéiből az utasokat megmentésük, azonban a kísérlet nem sikerült, s így minden valószínűség szerint a kabinokba zárt utasok borzalmas tusa után a tengerbe veszttek.

Ugyancsak londoni jelentés szerint Kamcsatka partvidékén borzalmas szélvihar tombolt, amelynek következtében 50 halászbárka felborult s utasai a tengerbe veszttek. Eddig 50 halottat jelentenek a katasztrófa színhelyéről.

Ki gyujtotta fel Simon Adolf buziási kereskedő házáat?

A dési törvényszék 2 évi börtönnre ítélte el a kereskedőt, a tábla megsemmisítette az ítéletet és a bizonyítás kiegészítését rendelte el

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítéltábla ma délelőtt tárgyalta Simon Adolf buziási kereskedő felelősségi ügyét, akit saját házának bűnös felgyujtása miatt 2 évi börtönnre ítélte el a dési törvényszék. A törvényszék beigazoltnak vette a vádat, hogy Simon az elmúlt év május 20-án felgyujtotta, vagyis felgyujtatta a házáat azzal a céllal, hogy eképen juthasson hozzá a 200.000 lejes biztosítási összeghez. A tüzet még idejekorán észrevették és elfojtották, a kereskedőt letartoztatták és a dési törvényszék súlyos ítélettel szankcionálta a vádlott terhére rótt büncselekményt.

Felelősség folytán a kolozsvári ítéltábla elé került az ügy, ahol Zaharie táblabíró ismertette a Simon ellen bevezetett vizsgálat eredményeit. A vizsgálat aktáiból megállapítást nyert, hogy csupán egyetlen tanu vallomása támogatja a vád állításait. Ez a tanu: Bindea Jon buziási paraszt azt állította a vizsgálóbíró előtt, hogy a tűz kitörése pillanatában petroleumba mártott rongyokat találtak az udvaron lévő csűr eresze körül. Ezzel szemben több tanu homlok-egyenest ellenkező vallomást adott, amelyek nemcsak, hogy igazolják Simon Adolf magatartását, de egyenesen megjelölik a buziási tűz értelmi szerzőjét.

Pop Vasile, a község jegyzője elmondotta vallomását, hogy Simon Adolf a tűz kitörésének időpontjában a község házában tartózkodott, ahol az adó-kivető bizottságnak irnoki munkákat végzett el.

A dolgozók blokkjának választási monstre-pöre a kolozsvári hadbíróóság előtt

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A zajos juniusi képviselőválasztásoknak egy nem érdektelen utójátéka nyert ma lebonyolítást a kolozsvári VI. hadtest hadbíró-sága előtt.

Huszonöt vádlott ügye került ma délelőtt tárgyalás alá. Részint Szatmárról, Nagyváradról, Bikszádról, részint pedig Mátéfalváról rekrutálódtak a mai per vádlottai, akik a vádlottak számára elkerített helyen összezsúfolva várják, míg sorra kerülnek. Legnagyobb részük magántisztviselő és munkás, de akadt közöttük erdő-kerülő, diszletmunkás, órás-mester és kereskedő is. Megkülönböztetett figyelemben részesül az egyetlen női vádlott: Nemes Ilonka magántisztviselő, aki ugyancsak aktív részt vett a választási küzdelmekben és egyik legharcosabb agitátora volt a dolgozók blokkjának.

Both István, a temesvári famunkások helyiszervezetének titkára az elsőrendű vádlott, kivülről Sándor Árpád, Horváth László, Szilágyi István, Muresan Ilie, Ferencz József, Kádár József, Kovács Gyula, Braun László, Seidenfeld Izsó és vádlott-társaik felett ítélezett ma a hadbíró-ság. A vádlottak valamennyien szinte sémá-szerűen vallják azt, hogy nem izgattak az állam-rend ellen, nem kifogásolták a kormány választási rendszerét, csupán szervezkedésre és osztály-öntudatra hívták fel a munkásokat és parasztokat. A vádirat bizonyos munkásbélyegek terjesztésével is vádolja a vádlottakat. Ezek a bélyegek a kommunista szervezkedés céljait szolgálták

Alapos azonban a gyanu, hogy a gyujtogatás értelmi szerzője Colaci Niculac nyugalmazott csendőr-örmester, aki hosszú idő óta intrikál Simon ellen, hogy annak italmérsi engedélyét megszerezze magának. Colaci utasította a falu csendőrséget, hogy Simont tartóztassa le és a vizsgálat ideje alatt ő-hatalmulag megtiltotta a kereskedő feleségének, hogy áruljon üzletében. De egyebet is csinált ez a Colaci. Megfenyegette a kereskedő 14 éves Béla nevű fiát, hogy ha nem vállalja be, hogy ő gyujtotta fel a házáat, úgy véresre vereti az apját. Ugyanakkor interveniált a szolgabírósnál, hogy vegyék el Simon italmérsi engedélyét.

A tárgyalás során kihallgatta a tábla a 8 hónapja vizsgálati fogságban levő Simon Adolfot, aki tagadta, hogy a gyujtogatásban része lett volna. Elmondta Simon, hogy háza és üzleti raktára 500—600 ezer lej értéket képvisel, a biztosítás pedig mindössze 200.000 lejre szolt, tehát örültség lett volna részéről vagyonának elpusztítása. Ő maga volt az első, aki az oltás munkájába fogott és jórészt neki köszönhető, hogy a tüzet idejében lokalizálták.

A tábla dr. Girgiu János kimerítő védőbeszéde után megsemmisítette a dési törvényszék ítéletét és elrendelte a bizonyítás kiegészítését Colaci szerepének tisztázására és a felgyujtott ház értékének megállapítására vonatkozólag. Ugyanakkor elrendelte a tábla Simon szabdlábrahelyezését.

volna és a vádlottaknál tartott házkutatás alkalmával egész kötegekben kerültek elő különböző munkásvezérek képeit ábrázoló bélyegek.

A vádlottak tagadnak. Legtöbbjük tudni sem akarnak arról, hogy a röpiratok az állam-rend intézményei: a katonaság, sziguranca és rendőrség elleni kitételeket tartalmazott volna. Néhány vádlott vallomásából nem hiányoznak a derűsebb momentumok sem. Így Huszár Gyula, a bikszádi Phönix-gyár munkása azt vallja, hogy ő kapott ugyan ötven röpiratot egy bizonyos Müller nevű egyéntől, ő azonban azonnal hazament és tűzbedobta a röpiratokat.

Kolomicsuk ezredes, elnök: El sem olvasta őket?

Vádlott: Nem.

Elnök: Akkor miért dobtá a tűzbe őket?

Vádlott: Neuraszténias vagyok és az orvos megtiltotta nekem az olvasást.

A következő tanu Ábrahám János Mákó-falva mézárós mestere. Láta, midőn Both összehívta a piacra a falu lakosait és szervezkedésre hívta fel őket.

— Én azt mondtam neki, — folytatta a vallomását a tanu — hogy takarodjék ki a faluból, mert nekünk nincs szükségünk szervezkedésre. Nem kell nekünk hatórai munkaidő, mi sötétől sötétig dolgozunk.

Ábrahám vallomása után ma délelőttre halasztotta a hadbíróóság a 25 dolgozó perének tárgyalását.

TUNGSRAM
RÁDIOCSŐ

A LEGTÖKELETESEBB!

Motó:
Zongoravétel
bizalom dolga

Legnagyobb garancia erre az 58 év óta fennálló

Triska I. cég

kitűnő hírneve, mint egyetlen és legnagyobb szaküzlet Erdélyben. — Förster világ-márka vezérképviselte.

Zongorák

kaphatók hosszabb részletfizetési feltételei mellett is. Cluj, Str. Saguna 14. Telefonszám 4-19.

Mindenütt kaphatók:

és

Herkules dupla malata

Ursus-Extra világos

kolozsvári sörkülönlegességek

URSUS-CZELL söröződe

Kolozsvár (Monostor)

Egy férfi ruhára

való 142 cm. széles szövet, komplett hozzávalóval **1350 lei.**

Szabó Jenő divatruházában
C L U J

Legjobb a

Béldi - kézfinomító

Puhit, fehérít, finomít. — Kapható mindenütt.

Főraktár:

EMKE - drogueria

Cluj (Kolozsvár)

(Budapesti tudósítójától.)
egyetemi
támadt, n
Király Ist
hallgató l
bajtársi sz
Ez a Turu
antiszemita
jelszót, h
való bejutá
Ez a bujtó
a budapest
során isme
egyetemi h

Király
támadóikat
Géza és dr
értelmi szer
ségiől kért
ugyancsak
ben a levél
fogad el, v
kezeti egye
egyetemi
Ilyen tónus
végül is eli
hallgatókat
épületében
a támadókt
azonáltal fe

A budap
hogy Kanic
gesnek tart
gel, hogy a
ennek bizon
döntvényre
ták a fegyv
törtök este
képtelenség
a felek.

Ilyen el
törtök este
egyetemihal
szövetség m
az ellenfele
volna egym
Ferenc jogh
szövetség fő
tételadással.
Béla, a bajt
segédek ige
másnak és G
László és G
Az ellenfele
szabályok é
és a vezény
csaptak. Né
delem nem l
ban azonban
Filip nem tu
ladt az arcá
dult ki arcá
kiállani, let
kadt és két
nyilvánítottá

Közvetlen
rály István á

Hol a l

uj s
Ármegl

10

II. oszt. buk
ugy aprított

Két budapesti zsidó egyetemi hallgató kardpárbajban vett elégtételt az egyetemi inzultusokért

Az egyik zsidó diák a »Turul« bajtársi szövetség főlovászmesterét, a másik zsidó diák a »Turul« vezetéségi tagját vette harcképtelenné

(Budapest, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A néhány nappal ezelőtt lezajlott egyetemi zavargásoknak lovagias folytatása támadt, mert két zsidó egyetemi hallgató: Király István közgazdász és Glasner Béla joghallgató lovagias elégtételt kértek a »Turul« bajtársi szövetségtől az őket ért inzultusokért. Ez a Turul-szövetség, amely a multban is az antiszemita-heccek szervezője volt, kiadta a jelszót, hogy a zsidó diákoknak az egyetemre való bejutását mindenáron meg kell akadályozni. Ez a bujtogató felhívás adta meg az impulzust a budapesti egyetemi zavargásokhoz, amelyek során ismeretlen az előadásokra megjelent zsidó egyetemi hallgatókat súlyosan brutalizálták.

A »Turul« bajtársi szövetségtől kérnek elégtételt

Király István és Glasner Béla nem tudták támadóikat felismerni és ezért segítők: Kanicz Géza és dr. Hajdu János útján a verekedések értelmi szerzőjétől: a »Turul« bajtársi szövetségtől kértek bajtársi elégtételt. A »Turul« ugyancsak levélben válaszolt a segítőknek. Ebben a levélben kijelenti a bajtársi szövetség, hogy »kitanítást« ép-n a zsidók részéről nem fogad el, viszont a szövetség nem a zsidó felekezeti egyetemi hallgatók, hanem a zsidó faji egyetemi hallgatók ellen hozta határozatát. Ilyen tónusban szól a levél további része, amely végül is elismeri, hogy a zsidófajú egyetemi hallgatókat tetteg bántalmazták az egyetem épületében és bár a zsidóknak módjuk lett volna a támadóktól elégtételt kérni, a szövetség mindazonáltal felajánlja az elégtételt-adást.

A budapesti zsidó mentalitásra jellemző az, hogy Kanicz Géza és dr. Hajdu János szükségessé tartották levélben közölni a szövetséggel, hogy a zsidók nem faj, hanem felekezet s ennek bizonyítására egy idevonatkozó kuriai döntvényre hivatkoztak. Végül is megállapították a fegyvernemet és elhatározták, hogy csütörtök este Santelo Italo vívótermében harcképtelenségig tartó kardpárbajt fognak vívni a felek.

Harcképtelen lesz a »Turul« főlovászmestere

Ilyen előzmények után jelentek meg csütörtök este a Santelo vívóteremben a két zsidó egyetemhallgató és segítők egyrészt, a »Turul« szövetség megbízottai másrészt, anélkül, hogy az ellenfelek ismerték, vagy valaha is látták volna egymást. A »Turul« szövetség Bencze Ferenc joghallgatót és Filip Lászlót, a »Turul« szövetség főlovászmesterét bízta meg az elégtételadással, de megjelent a vívóteremben Lendvai Béla, a bajtársak elnöke is. A párbaj előtt a segítők igen udvariasan bemutatkoztak egymásnak és megállapodtak abban, hogy Filip László és Glasner Béla vívniak meg egymással. Az ellenfelek nem csinálták meg a nemzetközi szabályok értelmében szokásos kardtisztelgést és a vezényszó elmondása után élesen összecsaptak. Négy meneten keresztül tartó küzdelem nem hozott eredményt, az ötödik rundban azonban Glasner egy hatalmas vágását Filip nem tudta kiparizolni, a kard végigszaladt az arcán, úgy, hogy a vér sugarban csordult ki arcán. Filip ennek ellenére sem akart kiállani, letörölte a vért arcáról és folytatta a párbajt. Ezután azonban már ereje egyre lanykadott és két újabb menet után harcképtelenné nyilvánították.

A másik párbaj

Közvetlenül ezután Bencze Ferenc és Király István állottak fel egymással szemben. Az

alacsonytermetű, gyenge fizikumu Király már a második menetben hatalmas vágást mért Benczére, aki súlyosan megsérült. Bencze sem akart kiállani, nehogy veresége a »Turul« tagjainak harcképtelenségét vonja maga után. A

Szabadlábba helyezték a francia kamara börtönre ítélt négy kommunista képviselőjét

A baloldali irányba orientálódó radikális párt nyíltan Poincaré megbuktatására törekszik

Páris, november 4. A Poincaré-kormány helyzete már többször ingadozott, azonban a különböző válságokra való tekintettel a kamara baloldali többsége nem igyekezett nyílt szakítást provokálni. Most azonban, ugylátszik, hogy a baloldal kegyelméből élő Poincaré-kabinet napjai tényleg meg vannak számolva. A legutóbb lezajlott radikális párti kongresszus — mint azt az Uj Kelet ismertette — határozottan baloldali orientációt vett fel s az elnökségre is a fiatal Daladiert választotta meg, aki a baloldali kartelli felújításának híve s nyíltan szembe helyezkedik Sarraut-val, akinek jóvoltából sikerült mindezeideig Poincarét megtartani a kormány élén.

A kormányzó pártok gerincét tévő radikális pártnak ez az állásfoglalása a »nemzeti egység« nevet viselő kartellnek közeli felbomlását jelenti s arra mutat, hogy a Poincaré-kormány már a küszöbön lévő választások előtt bukni fog. Ezt a feltevést támogatja az a körülmény is, hogy

következő menetekben Bencze teljesen legyengült, úgy, hogy a küzdelmet vezető Kanicz Béla letette a párbajt és kijelentette, hogy nem vállalja a felelősséget a következményekért. A »Turul« szövetség jelenlévő elnökének intervenciójára folytatták a párbajt, amely végül is a két fél kölcsönös harcképtelenségével végződött. A párbaj végén a felek nem békültek ki, de fejükkel bicentettek egymás felé. A jelenlévők ezután jegyzőkönyvet vettek fel a történetekről, amelyben megállapítják, hogy az első párbaj Filip harcképtelenségével, a második pedig mindkét fél kimerülésével nyert befejezést.

a radikális párt többsége ki akarja zárni tagjai sorából Franklin-Bouillon képviselőt, aki tudvalevőleg Poincaré nyílt támogatója s akinek kizárása fölött a radikális párt igazgató-bizottsága e hó 23-ikán fog dönteni.

Poincaré bukásának árnyékát élesen előrevetíti az a nagyjelentőségű esemény is, amely tegnap jáászódott le a francia kamarában. A kamara többsége ugyanis 264 szavazattal 221 ellenében elfogadta az a szocialisták által be-terjesztett javaslatot, hogy a kamara négy kommunista képviselő-tagját, nevezetesen Dorriotot, Cachint, Marthyt és Duclost helyezze szabadlábba, hogy a parlamenti munkálatokban résztvehessen. A kamara határozata értelmében a négy kommunista képviselőt azonnal szabadlábba bocsátották s így Poincarét s politikai exponensét: Barthon igazságügyminisztert olyan dezavualás érte, amely a tüntetés jellegét viseli magán s tulajdonképpen megpezszteli a Poincaré-kormány bukásának sorsát.

Averescu az alkotmány respektálásáról és a Bratianu család érdemeiről beszélt a szenátusban

Vlad Aurél és Bratianu Vintila összecsapása a kamarában

(Bucuresti-Bukarest, nov. 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Seveanu elnökölt.

Stelian Popescu igazságügyminiszter megállapítja, hogy Erdélyben túl sok formulárét használnak, amelyek sokba kerülnek. Amikor majd elegendő alappal fognak rendelkezni, eltörlik az illetékeket.

Vlad Aurél: Mit szól ehhez a pénzügyminiszter? Bratianu Vintila: Megfontolt pénzügyi politikával fedezni fogjuk a szükségleteket.

Vlad: Mit mond a könyvvezetésről szóló törvény?

Bratianu Vintila: Sokat mondhatna a volt pénzügyminiszterről!

Magdegaru: Vizsgálat megindítását kéri több község előljárásága ellen.

Duca belügyminiszter megéri a vizsgálatot.

Vlad Aurél újból felhossa a Francu-ügyet és az igazságügyminiszterrel szemben leszögezi, hogy Francut nem a Consiliul Dirigent nevezte ki bírónak. Ezután folytatták a felirati vitát.

Tohaneanu kormánypárti a közpénzek elszakasztóinak szigorú megbüntetését és az erkölcsök javítását követeli. Támadja a nemzeti parasztpártot, hangsúlyozva, hogy nem szabadna semmiféle ellentétnek lennie Erdély és a regát között. A gyulafehérvári kongresszusnak az egyesülés jelének kell lennie, az odavezető ut a nemzeti parasztpárt Canossája legyen.

Vlad Aurél bírálja a Bratianu-kormány politikáját.

Duca: Saját, vagy pártja nevében beszél?

Vlad: Ugy a magam, mint pártom nevében! Kifejti, hogy az egyesülés óta a kormányok semmit sem tettek az irányban, hogy Erdélyben fejlesszék a monarchikus tradíciókat.

Közbekiáltások: Miért nem voltak Önök a koronázáson?

Vlad szerint a monarchizmus kérdéséről törvényes keretek között szabad beszélni. Vádolja Bratianut, hogy diktaturát inaugurált, követeli a törvényességet, a szabadválasztásokat és hangsúlyozza, hogy az ország fejlődését csak a demokrácia biztosíthatja.

Averescu tábornok visszapillantást vet a néppárt működésére megalapítása óta, majd foglalkozik a pártok erőviszonyaival. Kifejti, hogy 1920-ban, amikor az ország kormányát kezébe vette, népszerűsége teljében sem habozott apellálni más pártok és a pártonkívüliek szakembereinek munkájára, mint Take Jonescúra és másokra. Ez a lépés pártszempontból nem bizonyult ugyan jónak, mégsem habozott második kormányralépése alkalmával újból így cselekedni, mert az ország érdeke kívánta.

Beszél a liberális pártokról. Az idősebb Bratianu Jonel alatt vetették meg a román állam alapjait, a fiatalabb alatt jött létre az összes románok egyesülése. Beszél az alkotmány respektálásáról és kijelenti, hogy azt vakbuzgón tisztelni kell.

1 drb. alsó lepedő, prima minőségben 228
1 ingre való zefir, 3 méter .. 117
1 méter prima tennisz flanel.. 37

SZABÓ JENŐ
divatkülönlegességek nagyáruházában, Cluj

Világmarkás zongorák

engros árban részletre is, — 5 évi jótállással
Sternberg -- Oradea
Regele Ferdinand 14.

Hol a boldogság mostanában? Egy elegáns, olcsó bundában!
MÁRTONFFY JÁNOS
új szőrmeáru és confekciós üzlete, Cluj, Unió-u. 1.
Ármeglepetések! Bundacsodák! Szőrmeritkaságok!

1 öl tüzifa 950 L.

II. oszt. hasábos 4 m³, tüzelésre kitűnően alkalmas. Házhozszállítás.
II. oszt. bük és tölgy felaprítva, házhozszállítva 100 kgr.-ként 79 lei. — I. oszt. bük hasá és hántottfa úgy aprított, mint ősle tételekben a legolcsóbb napi árban kapható Krausz Viktor, Str. Chinteu 1-3. Telef. 423

M
SÓ
BB!
óta fennálló
Cég
és legna-
örster világ-
te.
ák
zletfizetési
Saguna 14.
phatók:
dupla malta
sörfőzde
stor)
hára
50 lei.
atáruházában
L U J
omító
ató mindenütt.
ueria

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bányai gazdaság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Főszerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat
Szidra: Lech
5688. Chesván 10.
1927. nov. 5.

Rövidesen megkezdődnek a román-osztrák kereskedelmi tárgyalások. Bécsből jelentik: Thaler, mezőgazdasági miniszter nyilatkozatot adott a sajtónak, mely szerint a román-osztrák kereskedelmi tárgyalások szerződéses céljából rövidesen megkezdődnek. Ezzel egyidejűleg a Magyarországgal, Jugoszláviával fennálló kereskedelmi szerződések revíziójára is kerül sor.

— **Bernády György kilépett a magyar pártból.** Marosvásárhelyről jelentik: Dr. Bernády György, Marosvásárhely polgármestere a mai nap folyamán az alábbi táviratot küldte a Magyar Párt kolozsvári központjához: Arra való tekintettel, hogy a párt elnöki tanácsa az e nyár elején lefolyt általános választások kapcsán írott hírlapi cikkeim tartalmát a párt érdekében ütközőnek látta, igazolásra hívtam fel. Mivelhogy olyan fórum előtt, amely a választásokat megelőzően határozottan körvonalozott állásfoglalásomat az annak idején tartott ülésében minden észrevétel és ellenvetés nélkül tudomásul vette és csak most, hónapok múltán látja állásfoglalásomat a párt érdekébe ütközőnek és amely fórum maga szorult elsősorban igazolásra, magamat igazolni hajlandó nem vagyok. És mert a romániai magyarság érdekeit a párt érdekein felülállóknak tekintem, abból a célból, hogy az éven át húzódozó feltételeknek véget vessék és hogy a romániai magyarság érdekében kifejtendő munkámhoz szükséges akciósabadságot a magam számára biztosíthassam, kilépek a Magyar Pártból. *Bernády György.*

* **Válszaggatások keletkeznek,** ha az egyén huzárnak van kitéve. Könnyen segíthetünk ezen az eredeti póstyeni iszapházikurával, amely minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Főlerakat: Singer L. gyógyszerész Timisoara, II. Str. Tegle (Vécsey) 2.

— **Betiltották a kommunisták gyűlését Prágában.** Prágából jelentik: A rendőrség betiltotta a kommunisták vasárnapra tervezett tüntetését, amelyet a szovjet tízéves fennállása alkalmából akartak rendezni.

— **Veszélyes betörőt tartóztatott le a kolozsvári rendőrség.** Cotz rendőrkomiszár ma fejezte be Kadis Ioan vallatását, akiről már megírta az Uj Kelet, hogy egy korcsmáros feljelentése következtében letartóztatták és a rendőrségre kísérték. A nyomozással megbízott Moholean csoportvezető megállapította, hogy Kadis, aki szerda éjjel tíz liter seprőpálinkát szándékozott eladni az említett óvári korcsmában, azelőtt való éjszaka betörést követett el a Szechenyi-téren Nagyfaludi János korcsmárosnál és onnan nagyobb mennyiségű szeszecskét lopott el. Kihallgatása során Kadis bevallotta, hogy ezelőtt egy héttel a Kajántó-uti Sajóvíz fakeskedő cégnél követett el betörést, s a nála levő betörésszerszámokkal fel akarta feszíteni a kasszát és miután ez nem sikerült, taligára helyezte a pénzeszekrényt, de nagy súlya miatt eltolni már nem bírta. Ehelyett irógépet vitt magával, amelyet el is adott a szibvásáron. A vallatás két napig tartott s ma délelőtt Kadis Ioan, aki szokatlanul hatalmas termetű ember, négy csendőr kíséretében az ügyészségi fogházba.

Crep de chin, minden színben 650

Legjobb minőségű tiszta selyem

francia crep de chin 850

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruházában, Cluj

— **Kosáry Emmát súlyos baleset érte.** Budapestől jelentik: Kosáry Emmát, a hírneves primadonnát tegnap súlyos baleset érte. Egy nagykereskedő által rendezett vacsorán vett részt s az ebédlő parkettjén olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy felarcát összezúzta és eszméletét elveszítette.

— **Az E. I. T. felolvasóülése.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság első rendes felolvasóülését szombaton, november 5-én délután félhat órakor tartja a református teológia dísztermében. A műsor keretében Dózsa Endre elnöki megnyitóval, Finta Gerő és Jakab Géza költeményekkel, Kovács Dezső pedig novellával szerepelnek. Belépődíj nincs.

— **Meghalt Capek cseh író.** Prágából jelentik: Capek Chod, az ismert nevű cseh író, akinek „RUR“ című darabját az erdélyi színpadokon is nagy sikerrel mutatták be s aki hazájában a múlt hó 28-án az irodalmi államdíjat is megkapta, tegnap este, egy kiállott operáció után, szívgyengeségben, 67 éves korában meghalt.

— **Merényletet követtek el a csehszlovák honvédelmi miniszter autója ellen.** Prágából jelentik: A Prága és Karlsbad közötti országúton egy vasúti átjáró mellett merényletet követtek el Udral cseh honvédelmi miniszter autója ellen, amelyben a miniszter felesége ült. A sötétben egy férfi ugrott elő, aki rálőtt az autóra. A sofőr üldözőbe vette a merénylet, aki azonban a sötétség leple alatt elünt. A miniszter felesége sértetlen maradt.

— **Eljegyzés.** Spéter Rózsikát eljegyezte Marmorstein Jenő Cluj.

* **Hirdetés kóserhus ügyben.** Tisztelettel értesítem a kóserhusfogyasztó közönséget, hogy folyó hó 30-tól husárúsításomat újból Malom-uca 8. szám alatti saját helyiségembe helyeztem át. Mindaddig, míg a költözés befejezését nyer, úgy az előbbi helyemen a csarnokban, mint a Malom-ucai üzletben a jelenlegi árakat tartom fenn: 1 kgr. marha- és növendékhus 38 lej, 1 kgr. szopó 46 lej. Szíves pártfogást kér Lebovits Béla.

Butorbevásárlók figyelmébe!

Butorszükségleteinek beszerzése előtt okvetlen tekintse meg **FISCHER ALBERT** butoráruházát: Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 61. alatt

Zeneművet

Morbvetz, Timisoara — szállít legolcsóbban. Jegyzékek ingyen

— **A zsidó nőegylet teadélutánja az Ujságíróklubban.** A kolozsvári zsidó nőegylet vasárnap tartja meg a szezon első teadélutánját, az Ujságíróklub Monostori uti helyiségeiben. A nőegylet, mint a múltban, ezuttal is rendszeresíteni akarja teadélutánjait, amelyeket a változatos programokkal és különböző művészi attrakciókkal akar eseményteljessé tenni. A vasárnapi első teadélutánon is már olyan művészgárdát vonultat fel a nőegylet, amely feltétlenül szélesebb érdeklődésre tarthat számot. *Léva* Ilonka és *Sugar* Frigyes ária-számokkal szerepelnek, *Szilágyi* Berta, a Román Opera prima ballerínája, aki olyan nagy sikerrel debütált a Magyar Színházban a „Nem nőülök“-ben, modern költők verseit fogja szavalni és egy hatásos klasszikus táncduettet interpretál *Horváth* Gézával, az opera táncművészeivel. A teadélután kezdete fél 6 órakor lesz, táncsal, a műsor fél 10 órakor kezdődik, amely után ismét tánc következik hajnali két óráig.

* **Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Alt. Biztosító Rt.-nál.** Képviselet az ország minden helyiségében.

Meférkezett a friss bányai tollu és pihe

a „RECORD“ paplan áruházba, Strada Vlahuța (Bolyai-u.) — Ugyanott paplan, matrac és fehérenemű kapható.

Megfiatalítja arcát, ha öszülő haját valódi „Amerikai hajfesték“-kel eredeti színűvé változtatja. **Nem piszkít! Nem kopik le!** Ára utasítással 60 lei. Mindenütt kapható. Mária-puder 20 és 35 lei. Szappan 18 lei. Főlerakat: CSÁSZÁR patika, Târgu-Mures.

Egy női ruhára való **L 165**
mintás szövet
Egy ruhára való **L 235**
kockás szövet

Szabó Jenő
divatáruházában, Cluj

— **Petróleummal öntötte le és felgyújtotta alvó férjét.** Szegedről jelentik, hogy egy átokháza tanyán Szélpál Illés gazdálkodót felesége alvás közben petróleummal leöntötte és meggyújtotta. A megrémült ember, hirtelen fölébredése után, segítségért kiáltott, de senki sem jött segíteni, amire ő maga tépte le magáról az égő ruhákat. Közben eszméletét veszítette, de életben maradt. Az asszony, aki a házban minden értéket összeszedett, nyomtalanul eltűnt. A szegedi rendőrség, mely a nyomozást bevezette, megállapította, hogy Jugoszláviába menekült.

— **Németország új követet nevezett ki Washingtonba.** Berlinből jelentik: A Berlin melletti repülőszerecsétlenségben elpusztult Maltzahn washingtoni német követ helyett a berlini kormány von Prittwitz und Gaffron eddigi olaszországi német nagykövetet nevezte ki Washingtonba. A kinevezést meg hivatalosan nem tették közzé, mert a német kormány csak most kérte meg a kinevezési agremnt-t a washingtoni kormánytól, melynek megérkezése után az új amerikai nagykövet kinevezését hivatalosan is nyilvánosságra fogják hozni.

— **A budapesti rendőrség nem engedélyezte a magyar szociáldemokraták Kossuth gyűlését.** Budapestről jelentik: A rendőrség nem engedélyezte a magyar szociálisták vasárnap délutáira tervezett gyűlését, azzal az indoklással, hogy az ünnepségeket a főváros egész közönsége rendezzi, így azt egyetlen párt sem sajátíthatja ki politikai célokra.

— **Németországban nem törlik el a halálbüntetést.** Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés büntetőjog-reformjával foglalkozó bizottsága tizenkét szavazattal tizenegy ellenében elvetette a halálbüntetés eltörlésére irányuló javaslatot. A halálbüntetés eltörlését a szociáldemokraták indítványozták.

Eltűnt egy fiatal 17 éves leány

arcáról a csunya éktelen szeplő, májfolt ránc és bibires, miután a Dr. Bíró féle Havasi gyópar Krém, szappan és mosdó rizet használta. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában.

Rózsák

Ellenállhatatlan dalkeringő. Kottája 36 lei. Mindenütt kapható.

Egy ruhára való

bársony 264
minden színben Lei

Szabó Jenő divatáruházában - Cluj

Az örökösök bizásokat

K

a pénz
Bratianu V

(Bucures tudósítójától) tartott a képlet azért hi az egyes ad egéztéséről javaslatot B hogy enyhít törvény alap ingatlanadók után kiderül az összes kat szó benne.
Leonte M

Lezajl

A gy

(Cluj-Kol tudósítójától) Iparkamara és mellett ülése. Farka elnöke nyitot elnöki szék elnökének, ak erdélyi közgy

Egyesült Köztársaságban

Devizák

Zürich
Newyork
London
Páris
Milano
Prága
Budapest
Belgrád
Bukarest
Varsó
Bécs
Berlin

Száz lej a

Nyerésred

a lezajlott s
S. 100
= Lei 21/
az 54524 sz.

S. 50.0
= Lei 11/
a 79202 sz.

S. 40.0
= Lei 11
az 55074 sz. s

S. 30.0
= Lei 750.
a 19846 sz. s
a 96952 "

S. 10.0
= Lei 250.0
a 62125 sz. s
és még számtal nyeremé

Höfer gyermek-hintőpor lila dobozban nélkülözhetetlen a csecsemőnél

Az ön költséges utazása Bucurestibe felesleges! Adler Hugo általános kereskedelmi iroda Arad és Bucuresti expositurája, minden ügyét gyorsan és megbízhatóan elintézi, szavatosság mellett. Megbízásokat átvész Adler Hugo irodája, Arad, Str. Romannui 18. — Telefon 7-97. — vagy Adler Hugo irodája Bucuresti, Str. Antim 4., emelet IV. (Lift)

Közgazdaság

A beígért mérséklés helyett a pénzügyminiszter felemeli az ingatlanadókat

Bratianu Vintila a pénzügyi bizottság előtt kijelentette, hogy csupán az adóterhek igazságos elosztására tett ígéretet

(Bucuresti-Bukarest, nov. 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután nagyérdemű ülést tartott a képviselőház pénzügyi bizottsága, amelyet azért hívott össze a pénzügyminiszter, hogy az egyenesadótörvény egyes intézkedéseinek kiegészítéséről tárgyaljon. Mint ismeretes, ezt a javaslatot Bratianu Vintila úgy harangozta be, hogy enyhíteni fogja az 1926-os Lepadatu-féle törvény alapján kivetett mezőgazdasági és házigatlanadókat. A javaslat tárgyalása során azonban kiderült, hogy egy-két esettől eltekintve, az összes kategóriák adójának felemeléséről van szó benne.

Leonte Moldovanu interpellációjára a pénz-

ügyminiszter arra hivatkozott, hogy ő nem adószállítást ígért, hanem a terhek igazságos megosztását, amelyet az ingatlanadók reveziojával gondol megvalósítani. Ugyanezt a célt fogja az új adóügyi összeírás is szolgálja. Mindössze azt az engedményt helyezte kilátásba Bratianu Vintila, hogy a saját házukban lakó tulajdonosok adója nem fogja a háború előtti utolsó évbéli adó kilencszeresét meghaladni. A miniszter egyébként külön törvényjavaslattal kívánja az adókievetéseket szabályozni.

Az ingatlanadó-javaslat a felirati vita befejezése után kerül parlamenti tárgyalásra.

Lezajlott az UGIR központi választmányának első kolozsvári gyűlése

A gyáriparosok a kereskedelmet és a kereskedelmi kamarákat okolják a forgalmi adó áthárítása miatt

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében folyt le erős érdeklődés mellett az UGIR központi választmányi ülése. Farkas Mózes dr., a kolozsvári körzet elnöke nyitotta meg az ülést, majd átadta az elnöki széklet C. Busila mérnöknek, az UGIR elnökének, aki röviden méltatta az UGIR első erdélyi közgyűlését, majd az elhunyt Ferdinánd

király emlékének adózott kegyeletes szavakkal és a gyász jeléül a tanácskozásokat rövid időre felfüggesztette.

Ki felelős a forgalmi adóért?

Ujrámegnyitás után megkezdtek a napiend letárgyalását. A választmányi ülés egyhangulag elfogadta az elnökség előterjesztését a megüresedett tagsági helyek betöltésére vonatkozólag.

Tőzsde

A piac: lanyha, üzletlenség.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3120—3125	—	—	49075	3120	11010	13653	65040	132775
Newyork	161 1/4—16150	518 3/4	518 3/4	2547	161	57110	70820	5375	—
London	788—789	2525 3/8	2525 80	12403	787	2781	3449 1/4	16430	487
Páris	637—642	2086 1/8	2086 50	—	635	224250	2781	132 3/8	39262
Milano	887—892	2834	2834	139	886	3121 1/4	3870	18447	546 1/2
Prága	478—479 1/2	1537 1/2	1537	7540	480	1692 1/4	209875	—	296 1/2
Budapest	2830—2835	9077 1/2	9075	—	2830	—	12399	59080	—
Belgrád	—	913	913	—	287	1005	1246 3/4	5944 1/2	176 1/4
Bukarest	—	320	320	1580	—	354 1/2	439	2092 1/2	61
Varsó	—	5820	5815	—	18 1/4	6405	7940	378 1/4	—
Bécs	2280—2285	7325	7322 1/2	—	2285	8062 1/2	—	47655	—
Berlin	3870—3875	12377	12377	—	3835	13632	16902	30540	—

Száz lej arfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1580, Budapest 354 1/2, Bécs 43900, Prága 2092 1/2.

Nyerés eredményeim
 a lezajlott sorsjátékon:
S. 100.000
 = Lei 2 1/2 Millió
 az 54524 sz. sorsjegyre
S. 50.000
 = Lei 1 1/4 Millió
 a 79202 sz. sorsjegyre
S. 40.000
 = Lei 1 Millió
 az 55074 sz. sorsjegyre
S. 30.000
 = Lei 750.000.—
 a 19846 sz. sorsjegyre
 a 96952 " " "
S. 10.000
 = Lei 250.000.—
 a 62125 sz. sorsjegyre
 és még számtalan nagy
 nyeremény

Friedmann szerencsége kolosszális

Huszmillió leit

S. 750.000 — nyerhet ön egyetlen sorsjeggyel.
 A világ legkedvezőbb sorsjátéka.
100.000 sorsjegy — 50.000 nyeremény.
 Huzás (1. osztály) December 28. és 30. 1927

Sorsjegyárak

1/4	1/2	1/1
S. 8.—	S. 16.—	S. 32.—
(Lei 200.—)	(Lei 400.—)	(Lei 800.—)

Rendeljen azonnal

A rendelés vétele után az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktérrel azonnal megküldjük önnek. Fizetés a sorsjegy kézhezvétele után. Megrendeléseket a következő címre kérünk:

Ludwig Friedmann
 Wien, I. Salzgries 12/11.

Ezután a forgalmi és luxusadó kérdéséről indult meg a vita, amelynek szónokai nagyrészt a kereskedőket okolják, hogy ez az adó teljesen a gyáripár vállaira hárul. Butculescu, a királyi magánjavak képviselője energikus intervenciót kér a forgalmi adó eltörlése érdekében, ami a törvény megalkotásakor maga a pénzügyminiszter ígért meg a nagyiparnak. Nagy feltűnést keltett ezzel a kérdéssel kapcsolatban Popoviciu bukaresti építészeti vállalkozó kirohanása a kereskedelmi és iparkamarák ellen, amelyeket azzal vádolt meg, hogy mindig az ipar érdekei ellen dolgoztak. Busila elnök rezüméje alapján a gyűlés az eredeti javaslatot fogadta el.

Program szerint Mircea mérnök, az UGIR alelnöke tett ezután igen érdekes közléseket a Genfoen lezajlott nemzetközi gazdasági konferencia határozataival kapcsolatban. Megállapítja, hogy a határozatok éle az iparilag gyenge, vagy még alighogy fejlődésben lévő államok ellen irányul. Ezt annak tulajdonítja részben, hogy a román delegáció ki sem kérte a gyáripár véleményét a Genfben tanúsítandó magatartás tekintetében.

A jelenlegi vámtarifa és teherárudiszabás revíziójának megvitatása után a közgyűlés behatóan foglalkozott a kormány szociálpolitikai természetű törvényjavaslataival, majd kimondta, hogy az UGIR kebelén belül hítelemformációs irodát fognak felállítani.

Este féltíz órákor a közgyűlés tagjai banketten vettek részt.

A tordai és nagyváradai program

A regátbéli vendégek a gyűlést megelőző délutáni órákban megátogatták a Renner Testvérek & Co. börgyárat, az „Energia” elektro-moskészlék-gyárat, a Reiter I. & Co. fadohoz és faszeggyárat, a Transylvania Butorgyárat, az „Iris” porcellángyárat és a Kolozsvári Vasöntőde és Gépgyár üzemét.

Szombaton reggel a közgyűlés résztvevői automobilon Tordára mennek, ahol reggel félnyolckor Lázár Simon vezérigazgató, a tordai UGIR tagozat elnöke látja őket vendégül. Reggeli után a vendégek megtekintik a Tordai Sörgyár, a Tordai Cementgyár, a Solvay-Művek, a Tordai Üveggyár és az aranyosgyéresi Sodnyipar rt. telepeit.

Szombaton délelőtt negyedtizenegykor a vendégek Nagyváradra utaznak, ahol még aznap megtekintik a „Phoebus” gépgyárat, a „Vesta” vegyigyárat, a Metalloglobus fémpari üzemét, a Derby és Carmen-cipőgyárat, a Rimanóczy-butorgyárat és a Dreher-Haggenmacher sörgyárat. Este nyolc órákor konferencia lesz az Unió klubban, amelyet társasvacsora fog követni.

Tovább emelkedik a drágaság. Az „Argus” indexkimutatása szerint októberben újabb 0,75 százalékkal emelkedett a drágaság a szeptemberi árhoz viszonyítva. A jelenlegi árindex 52,68 szoros emelkedést jelent az 1916 augusztusi árral szemben. Feltűnő jelenség, hogy októberben a buza-ár megolcsult, de a kenyér ára feljebb ment. Megdrágult továbbá a zsír és a ruhanemű.

Fuzionált a két kolozsvári autobusz-vállalat. Az Uj Kelet már többször foglalkozott azokkal a mizériákkal, amelyek a kolozsvári forgalmat lebonyolító autobusz-társaságok versengéséből erednek. Az autobuszok forgalma teljesen rendezetlen volt a város legforgalmasabb uttestein véghezvitt hajszák nagyon gyakran áldozatot követeltek. A konkurencia következményeképpen a város fő utvonalaiban negyvennél több autobusz közlekedett, ezzel szemben a központtól távolabb eső utcákon alig egyóránként haladtak el bizonyos pontok előtt az autobuszok. A polgármester kezeltetésére végül a Rotatia és a Rapid vezetői elhatározták, hogy fuzionálni fognak és a két vállalatból Rotatia-Rapid név alatt egyetlen vállalatot alakítanak. A fuzionált autobusztársaság elnökéül Chintai N.-t választották meg, aki meg is kezdte az autobusz-járatok újjászervezését. Az összes eddigi előfizetéseket bevonták és helyükbe a város összes vonalaira szóló állandó jegyeket bocsátanak ki. Egy nagyon hasznos intézkedése az új vezető-

Prima tüzifát

legjutányosabban házhoz szállít FISCHER
 fatelep, Cluj, Str. G. Enescu 15. (Gyufagyár-u.)
 Telefon 1300

